

Σ.Α.Τ.Ε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 648/2001

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Α'
Συνεδρίαση 31-10-2001

Σύνθεση

Προεδρεύων: Κων/νος Βαλτής, Αντιπρόεδρος Ν Σ Κράτους

Νομικοί Σύμβουλοι: Δημήτριος Λάκκας, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης,
Νικόλαος Κατσίμπας, Χαρίκλεια Παλαιολόγου, Δημήτριος
Αναστασόπουλος, Χρήστος Παπαδόπουλος

Εισηγητής: Θεόδωρος Ρεντζεπέρης.

Αριθμ. Ερωτημ.: 2363/Οικ/17.10.01 της Ε.Υ.Δ Ε /Ο Ε 2004 της Γενικής Γραμματείας
Δημοσίων Έργων.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται α) Αν υπάρχει δέσμευση από τις διατάξεις της
Ελληνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας ως προς το ύψος του ποσού μεταξύ της
«προεκτιμώμενης αμοιβής» και της «συμβατικής αμοιβής» που προκύπτει κατά την
έγκριση του σταδίου της προμελέτης

Σ.Α.Τ.Ε.

β) Πώς υπολογίζεται το «ποσοστό 50% της αξίας της κύριας σύμβασης» σε περίπτωση ανάθεσης συμπληρωματικών μελετητικών εργασιών υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η Ελληνική και Κοινοτική Νομοθεσία και

γ) Σε περίπτωση που ανατεθούν στον ανάδοχο μελετητή συμπληρωματικές ή νέες εργασίες πριν από την έγκριση της «συμβατικής» αμοιβής υπάρχει δέσμευση ως προς το ύψος της «προεκτιμώμενης» αμοιβής ή η δαπάνη των εργασιών αυτών θεωρείται και αυτή «προεκτιμώμενη».

Επί των ερωτημάτων αυτών το Α' Τμήμα του Ν.Σ.Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

I. α) Στο άρθρο 1 παρ. 1 του Π.Δ. 696/74 (Α 301) αναγράφεται ότι: «1. Παρ. 1. Αι δια του παρόντος καθορίζομεναι αμοιβαί αποτελούν τα υποχρεωτικώς εφαρμοζόμενα κατώτατα όρια αποζημιώσεων δια την εκπόνησιν μελετών και διενέργειαν επιβλέψεων- παραλαβών και εκτιμήσεων, Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Κτιριακών Έργων ως και Τοπογραφικών, Κτηματογραφικών και Χαρτογραφικών εργασιών, κατά τας κατωτέρω κατηγορίας ή διακρίσεις αυτών».

Με το άρθρο 11 του Ν. 716/77 (Α 295) ορίζεται η διαδικασία ανάθεσης των εκπονούμενων μελετών από ιδιώτες μελετητές και ιδιωτικά μελετητικά γραφεία για λογαριασμό του Λημποσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Ο.Τ.Α. και Επιχειρήσεων και Οργανισμών δημοσίου ενδιαφέροντος και στις παρ. 3 και 7 αναγράφεται ότι: «παρ. 3. Εις την πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος καθορίζονται συνοπτικώς το αντικείμενον της μελέτης, η κατηγορία ή αι κατηγορίαι και αι τάξεις των απαιτουμένων πτυχίων ως και τυχόν πρόσθετα ειδικά προσόντα, άτινα δέον να συγκεντρώνη το Γραφείον Μελετών, κατά περίπτωσιν. Αι τάξεις των πτυχίων προσδιορίζονται επί τη βάσει προσωρινής εκτιμήσεως της αμοιβής της μελέτης διενεργουμένης υπό του εργοδότου».

«παρ. 7. Εάν ο εργοδότης κρίνη ότι δεν υφίσταται δυνατότης εφαρμογής της εν παρ. 5 του παρόντος πάρθρου διαδικασίας αναθέσεως δύναται, εφ' όσον τούτο αναγράφεται εις την πρόσκλησιν εκδηλώσεως ενδιαφέροντος, η μελέτη να ανατίθεται δι' απ'ευθείας επιλογής, βάσει ητιολογημένης αποφάσεως του εργοδότου, μη τηρουμένων των διατάξεων των προηγουμένων παραγραφών 5 ή 6, εις Γραφείον Μελετών εκ των εκδηλωσάντων ενδιαφέρον, ανταποκρινόμενον εις τους όρους τους διαλαμβανομένους εις την πρόσκλησιν ενδιαφέροντος και τας διατάξεις του παρόντος. Η συμβατική αμοιβή του μελετητού υπολογίζεται βάσει του εγκριθησμένου προϋπολογισμού του σταδίου της προμελέτης και καθορίζεται δια της εγκριτικής του σταδίου τούτου αποφάσεως του εργοδότου. Η τελικώς καταβληθησμένη εις τον μελετητήν αμοιβή, ήτις καθορίζεται βάσει των ισχουσών διατάξεων περί αμοιβών μελετητών, δεν δύναται να είναι ανωτέρα της

Σ.Α.Τ.Ε.

κατά τα ως άνω συμβατικώς καθορισθησομένης, ως αύτη διαμορφούται αναγομένη εις τον χρόνον υποβολής της μελέτης κατόπιν αναθεωρήσεως κατά τας διατάξεις περί αναθεωρήσεως τιμών δημοσίων έργων, κατά ποσοστόν μεγαλύτερον του 40%, έστω και εάν συμφώνως προς τας διατάξεις περί αμοιβών η αμοιβή της οποίας δικαιούται ο μελετητής, βάσει του τελικού προϋπολογισμού της μελέτης, είναι ανωτέρα του ως άνω ποσοστού, της διαφοράς θεωρουμένης ως ποινικής ρήτρας εις βάρος του αναδόχου διέσφαλμένην εκτίμησιν του προϋπολογισμού του πρώτου σταδίου της μελέτης».

β) Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις σαφώς προκύπτει ότι τα ελάχιστα όρια της αμοιβής των μελετητών καθορίζονται με διατάξεις δημόσιας τάξης, ενώ η αναφερόμενη στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προεκτίμηση της αμοιβής από τον εργοδότη, χρησιμεύει μόνο για τον προσδιορισμό των τάξεων και των κατηγοριών των μελετητών ή μελετητικών γραφείων που δύνανται εκδηλώσουν ενδιαφέρον για να τους ανατεθεί η εκπόνηση της μελέτης, ενώ ως «συμβατική αμοιβή» θεωρείται εκείνη που προκύπτει σύμφωνα με τον εγκρινόμενο προϋπολογισμό του σταδίου της προμελέτης και αυτή που τελικά θα καταβληθεί στο μελετητή δεν μπορεί να υπερβαίνει την κατά τα άνω «συμβατικώς» προκύψασα κατά ποσοστό ανώτερο του 40% (νόμιμα αναθεωρούμενη) έστω και αν υπολείπεται της αναλογούσας κατ'εφαρμογή των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών των μελετητών. (Α.Π. 1698/83, 1333/84, ΣτΕ 2160/97, 1138/99, Εφ. Αθ. 4192/86, κ.λ.π.)

II. α) Περαιτέρω, στις ταυτόσημες διατάξεις των άρθρων 11 παρ. 3 περ. ε της 92/50 Θορηγίας Ε.Ο.Κ. του Συμβουλίου, της οποίας η ισχύς άρχισε σύμφωνα με το άρθρο 44 από 1 Ιουλίου 1993 και 9 παρ. 3 περ. ε του Π.Δ. 346/98 (Α 230) ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις υπηρεσιών με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, και χωρίς να προηγηθεί δημοσίευση σχετικής προκήρυξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α.....

ε. Για τις συμπληρωματικές υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό προβλεπόμενο σχέδιο (πρόγραμμα) ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας της αρχικής σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι η σύναψη γίνεται στο πρόσωπο το οποίο εκτελεί την εν λόγω υπηρεσία:

Όταν αυτές οι συμπληρωματικές υπηρεσίες δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική αποψη, να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα στις αναθέτουσες Αρχές ή όταν αυτές οι υπηρεσίες, παρ' ότι μπορούν να

Σ.Α.Τ.Ε.

διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελοιοποίησή της.

Ωστόσο, η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία των συμβάσεων που ανατίθενται για συμπληρωματικές υπηρεσίες δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αξίας της κυρίας σύμβασης».

Εξάλλου στο άρθρο 36 παρ. 1 της προ ολίγου αναφερθείσας οδηγίας Ε.Ο.Κ. (92/50) αναγράφεται ότι:

«36. 1. Με την επιφύλαξη των εθνικών νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που διέπουν την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών, τα κριτήρια βάσει των οποίων οι αναθέτουσες αρχές αναθέτουν τις συμβάσεις μπορεί να είναι :.....».

β) Από τις αμέσως ανωτέρω παρατεθείσες διατάξεις προκύπτουν κατά τα σχετιζόμενα με τα υποβληθέντα ερωτήματα σημεία, ότι είναι δυνατή η απευθείας ανάθεση (με διαπραγμάτευση) παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών - και στην εξεταζόμενη περίπτωση εκπόνησης μελέτης - οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση και κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, υπό τον όρο ότι η ανάθεση γίνεται στο ίδιο πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία, εφόσον συντρέχουν οι αναφερόμενες προϋποθέσεις. οι οποίες λόγω της σαφήνειάς τους δεν έχουν ανάγκη εφιληνείας, αλλά η προϋπολογιζόμενη συνολική αξία των συμπληρωματικών εργασιών «δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της αξίας της κύριας σύμβασης», δηλαδή αυτής που προκύπτει κατ'εφαρμογή των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών μηχανικών, σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 7 του Ν. 716/77 (συμβατική αμοιβή) και όχι σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου (προσωρινή εκτίμηση), ενώ με την έχουσα υπερνομοθετική ισχύ διάταξη του άρθρου 36 παρ. 1 της οδηγίας 92/50 της Ε.Ο.Κ., κατά το άρθρο 28 του Συντάγματος, επιφυλάσσεται η ισχύς των Εθνικών διατάξεων που διέπουν την αμοιβή ορισμένων υπηρεσιών και κατά συνέπεια και αυτών που ορίζουν τα ελάχιστα όρια της αμοιβής των μηχανικών.

III. α) Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 και 2 του Ν. 716/77: «παρ. 1. Εάν παραστή ανάγκη επεκτάσεως, συμπληρώσεως ή τροποποίησεως της συμβάσεως εντός του αρχικού αντικειμένου αυτής, ο ανάδοχος υποχρεούται, κατόπιν υπογραφής, μετά του εργοδότου συμπληρωματικής συμβάσεως, μετά γνώμην του αρμοδίου Συμβουλίου, να προβή εις την μελέτην του συμπληρωματικού αντικειμένου, εφ' όσον ο ολικός προϋπολογισμός δαπάνης του έργου ή η κατ' αποκοπήν αμοιβή του αναδόχου κατά

περίπτωσιν δεν υπερβαίνει το 50% των αρχικών τοιούτων, αναθεωρουμένων κατά τας κειμένας διατάξεις».

«παρ. 3. Εις περίπτωσιν καθ' ην σημειωθή υπέρβασις μεγαλυτέρα του κατά την προηγουμένην παράγραφον ποσοστού, ο ανάδοχος υποχρεούται εις την συμπλήρωσιν τυχόν εκκρεμούντος σταδίου μελέτης, βάσει του νέου αντικειμένου, της συμβάσεως δυναμένης να λυθή κατά την κρίσιν του εργοδότου».

β) Οι διατάξεις αυτές έχουν την έννοια ότι είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο (μελετητή) η υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης και η εκπόνηση του πρόσθετου μελετητικού αντικειμένου - υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις - εφόσον το πρόσθετο αντικείμενο δεν υπερβαίνει το 50% του αρχικού προϋπολογισμού, του ποσού δηλαδή που αναγράφεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και τη σύμβαση και όχι αυτού που προέκυψε κατ'εφαρμογή των διατάξεων περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών των μηχανικών, σύμφωνα με τον εγκριθέντα προϋπολογισμό της προμελέτης και το οποίο - κατά τα ήδη αναφερθέντα - αποτελεί τη «συμβατική αμοιβή».

Εάν υπάρχει υπέρβαση του άνω ποσοστού ο ανάδοχος υποχρεούται στην εκπόνηση των εργασιών εκείνων οι οποίες είναι αναγκαίες για τη συμπλήρωση του - τυχόν - εκκρεμούντος σταδίου της μελέτης.

IV. Από το αναφερόμενο στο ερώτημα ιστορικό προκύπτει ότι η ερωτώσα υπηρεσία, η οποία έχει την ευθύνη της μελέτης και κατασκευής ορισμένων αθλητικών εγκαταστάσεων για τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών αγώνων, αλλά και άλλες αρμόδιες - προ της συστάσεως της - υπηρεσίες, ανέθεσαν την εκπόνηση των σχετικών μελετών σε ιδιώτες μελετητές και ιδιωτικά μελετητικά γραφεία.

Επειδή δεν υπήρχε προηγούμενη εμπειρία από τη μελέτη και κατασκευή παρόμοιων έργων, δοθέντας μάλιστα ότι μερικά αθλήματα, όπως Baseball, Softball, Hockey, Badminton κ.λ.π., είναι εντελώς άγνωστα στην Ελλάδα, παρά τις καταβληθείσες προσπάθειες για την ακριβή κοστολόγησή τους και κατ'επέκταση τον ορθό τρόπο προϋπολογισμού της αμοιβής των μελετητών, υπήρξε σημαντική απόκλιση μεταξύ της προεκτιμηθείσας και της προκύπτουσας «νόμιμης» αμοιβής, η οποία υπερβαίνει την προεκτιμηθείσα, ενώ πρέπει, για την πληρότητα των μελετών, να ανατεθούν και εργασίες οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στις αρχικές συμβάσεις και προς αντιμετώπιση των ανακυψάντων προβλημάτων, υποβλήθηκαν τα αναφερόμενα στην περίληψη του παρόντος ερωτήματα, η προσήκουσα απάντηση επί των οποίων κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος είναι η εξής:

Σ.Α.Τ.Ε.

Επί του πρώτου ερωτήματος:

Δεν υπάρχει δέσμευση από τις διατάξεις της Ελληνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας ως προς το ύψος του ποσού μεταξύ της «προεκτιμώμενης αμοιβής» σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 716/77 και της «συμβατικής αμοιβής» που προκύπτει σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου άρθρου.

Επί του δευτέρου ερωτήματος:

Το «ποσοστό 50% της αξίας της κύριας σύμβασης» σε περίπτωση ανάθεσης συμπληρωματικών μελετητικών εργασιών υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει η Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία, υπολογίζεται σύμφωνα με τη «συμβατική αμοιβή» που προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 7 του Ν. 716/77 σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών μηχανικών.

Επί του τρίτου ερωτήματος:

Σε περίπτωση που ανατεθούν στον ανάδοχο μελετητή συμπληρωματικές ή νέες εργασίες πριν από την έγκριση της «συμβατικής» αμοιβής, η δαπάνη και των εργασιών αυτών θεωρείται «προεκτιμώμενη» αλλά το ύψος της δεν μπορεί να υπερβεί το 50% της αρχικής «προεκτιμώμενης» αμοιβής - εφόσον δεν είναι γνωστό ακόμη το ύψος της «συμβατικής» αμοιβής και η απόκλισή του από την «προεκτιμώμενη» - ενώ το τελικό ύψος της αμοιβής για την εκπόνηση των νέων ή συμπληρωματικών εργασιών, δεν μπορεί να υπερβεί το 50% της «συμβατικής» αμοιβής των αρχικά ανατεθεισών εργασιών.

Αθήνα 1-11-2001

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

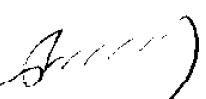
Ο Προεδρεύων

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΟΛΤΗΣ

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΡΕΝΤΖΕΠΕΡΗΣ

ΣΧΟΛΙΑ ΣΑΤΕ

Σας παραθέτουμε παρακάτω τα σχόλια του νομικού κ. Παναγιώτη Χασάπη, σχετικά με γνωμοδότηση ΝΣΚ 648/2001, όπως δημοσιεύθηκαν στο περιοδικό «Τα Νέα του ΣΕΓΜ» (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2001, σελ. 10).

.....

Θετική γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. για τις υπερβάσεις 50%

Από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εκδόθηκε πρόσφατα η γνωμοδότηση 648/2001 (το πλήρες κείμενό της βρίσκεται στη διάθεση των μελών μέσω της Γραμματείας του ΣΕΓΜ), με την οποία ανατρέπεται (και ορθώς) η εσφαλμένη άποψη που επικρατούσε μέχρι σήμερα στο Τεχνικό Συμβούλιο του ΥΠΕΧΩΔΕ, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις της Οδηγίας 92/50/EOK υποτίθεται ότι απαγορεύουν να γίνεται καθορισμός της συμβατικής αμοιβής σε ποσό που υπερβαίνει την προεκτιμώμενη κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50%.

Με τη γνωμοδότηση επιβεβαιώθηκε η άποψη ότι οι σχετικές διατάξεις της Οδηγίας (ιδίως το άρθρο 11 § 3.ε) αφορούν μόνο στην περίπτωση ανάθεσης συμπληρωματικών υπηρεσιών και όχι στον καθορισμό της αμοιβής για τις υπηρεσίες του συμβατικού αντικειμένου, όταν αυτή προκύπτει από την εφαρμογή διατάξεων περί υποχρεωτικών κατωτάτων καταβλήσεων αμοιβών, διότι οι διατάξεις αυτές έχουν διατηρήσει την ισχύ τους δυνάμει ειδικής πρόβλεψης της ίδιας Οδηγίας.

Στην ίδια γνωμοδότηση αναφέρεται ότι σε περίπτωση ανάθεσης συμπληρωματικών μελετητικών εργασιών, το όριο 50% μη υπέρβασης της αξίας της κύριας σύμβασης υπολογίζεται σύμφωνα με τη «συμβατική» αμοιβή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις περί ελαχίστων ορίων των αμοιβών μηχανικών.

Η σχετική διατύπωση της γνωμοδότησης επιτρέπει να υποστηριχθεί (έστω και αν δεν διατυπώνεται αναλυτικά) η ορθή –κατά τη γνώμη μας– άποψη ότι το άνω ποσοστό 50% υπολογίζεται προσωρινά μεν επί της συμβατικής αμοιβής, οριστικά δε επί εκείνης που τελικά θα καταβληθεί, με «πλαφόν» τη συμβατική αμοιβή προσαυξημένη κατά 40%.

Η γνωμοδότηση αναφέρεται, τέλος, στο θέμα της ανάθεσης συμπληρωματικών εργασιών πριν από τον

καθορισμό της συμβατικής αμοιβής, οπότε το ποσοστό 50% υπολογίζεται προσωρινά επί της προεκτιμώμενης αμοιβής και εν συνεχείᾳ υπολογίζεται κατά τα ανωτέρω. Με επιφύλαξη ως προς τη διατύπωση του σκεπτικού, στο οποίο βασίζεται η απάντηση στο τρίτο ερώτημα, φρονούμε ότι πρόκειται για πολύ σημαντική και σωστή γνωμοδότηση και για το λόγο αυτό εκτιμάται ότι θα γίνει αποδεκτή από την υπουργό ΠΕΧΩΔΕ.

Ο μόνος κίνδυνος ανατροπής της είναι η τυχόν κατάχρηση από τις αναθέτουσες αρχές της εικονικής ελευθερίας που τους παρέχει η έλλειψη συγκεκριμένου θεσμικού πλαισίου για τον σοβαρό, υπεύθυνο και πλησιέστερο στην πραγματικότητα καθορισμό της προεκτιμώμενης αμοιβής.

Για το υπόψη θέμα επισημάνμε, πρόσφατα, στις νομικές υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι σε περίπτωση μεγάλης διάστασης μεταξύ προεκτιμηθείσης και συμβατικής αμοιβής, η κριτική της Ε.Ε. πρέπει να εστιάζεται εκεί που πράγματι βρίσκεται η εθνική παράβαση. Δηλαδή, στην παραλειψή του κράτους-μέλους (εν προκειμένω της Ελλάδας) να θέσει σε ισχύ και εφαρμογή το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο (περί σωστού καθορισμού της προεκτιμώμενης αμοιβής) και όχι στον εκάστοτε, ανά σύμβαση, καθορισμό της συμβατικής αμοιβής, διότι αυτός γίνεται βάσει διατάξεων, των οποίων η ισχύς αναγνωρίζεται από το Κοινοτικό δίκαιο και δεν πάσχουν από καμία άποψη.

Τα παραπάνω αναδεικνύουν τη μεγάλη σημασία να υιοθετηθούν διατάξεις, όπως αυτές των άρθρων 3 και 4 του σχεδίου νόμου για τις συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών, που βρίσκεται υπό επεξεργασία στο ΥΠΕΧΩΔΕ. Οι αναφερθείσες Κοινοτικές υπηρεσίες, μάλιστα, θεωρούν πρώτης προτεραιότητας τη θέσπιση τέτοιων διατάξεων, την έλλειψη των οποίων θεωρούν αδιανότητη.

ΠΑΝΟΣ Κ. ΧΑΣΑΠΗΣ
Δικηγόρος